

VZDĚLÁVÁNÍ V PREVENCI

XV. ROČNÍK MEZINÁRODNÍ KONFERENCE
PRIMÁRNÍ PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Sborník abstrakt

15. – 16. října 2018 / Praha

**KONFERENCI
POŘÁDAJÍ** Klinika adiktologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy
a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze / Hlavní město Praha /
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy / SCAN, z. s.

ZA PODPORY Krajského úřadu Středočeského kraje / Pedagogické fakulty Univerzity
Karlovy / Katedry psychologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy /
Státního zdravotního ústavu, p. o. / Časopisu Adiktologie v preventivní
a léčebné praxi / Sekce pro prevenci České lékařské společnosti Jana
Evangelisty Purkyně / Národní protidrogové centrály / Služby kriminální policie
a vyšetřování Policie České republiky / Městské policie Praha / Pedagogicko
psychologické poradny Brno / Filozofické fakulty Univerzity Pavla Jozefa
Šafárika / České asociace adiktologů, spolek / OSPRCH, z. s.

**MEDIÁLNÍ PARTNEŘI
KONFERENCE** nakladatelství Wolters Kluwer / časopisy Řízení školy
a Školní poradenství / webový portál Magistr

ZA FINANČNÍ PODPORU DĚKUJEME /

Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy / Hlavní město Praha /
SCAN, z. s. / PROJEKT: Rozvoj psychologických věd na Univerzitě Karlově
v intervenční a preventivně – léčebné teorii a praxi, Progres Q 06 /
Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy / Katedra psychologie Filozofické
fakulty Univerzity Karlovy / Krajský úřad Středočeského kraje /
Pedagogicko – psychologická poradna Brno / Státní zdravotní ústav, p. o.

ZÁŠTITU NAD KONFERENCÍ PŘEVZALI /

Ing. Radek Lacko – radní Magistrátu hl. m. Prahy

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Mgr. et Mgr. Adam Vojtěch – ministr zdravotnictví

Ing. Jaroslava Pokorná Jermanová – hejtmanka Středočeského kraje

prof. MUDr. Aleksi Šedo, DrSc. – děkan 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy

Mgr. Dana Jurásková, Ph.D., MBA – ředitelka Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

Mgr. Jana Černochová – starostka MČ Praha 2

VĚDECKÝ SEKRETÁŘ KONFERENCE / prof. PhDr. Michal Miovský, Ph.D.

PŘEDSEDA PROGRAMOVÉHO VÝBORU / PhDr. Miroslav Barták, Ph.D.

TAJEMNÍK PROGRAMOVÉHO VÝBORU / Mgr. Jaroslav Šejvl

PROGRAMOVÝ VÝBOR KONFERENCE /

PhDr. Miroslav Barták, Ph.D. / Mgr. Martina Budínská / JUDr. Milan Fára /

prof. PhDr. Ilona Gillernová, CSc / Mgr. Jana Havlíková / Mgr. Lenka Kostecká /

Mgr. Adam Kulhánek / PhDr. et Mgr. Veronika Pavlas Martanová, Ph.D. /

MUDr. Marie Nejedlá / PhDr. Lenka Skácelová / Mgr. Vladimír Sklenář /

PhDr. Michaela Šavrnichová, Ph.D. / PhDr. Ida Viktorová, Ph.D. / PhDr. Jana Zapletalová

PŘEDSEDA ORGANIZAČNÍHO VÝBORU KONFERENCE

A EDITOR SBORNÍKU / Mgr. Jaroslav Šejvl

ORGANIZAČNÍ VÝBOR KONFERENCE /

Vendula Kunová / Anna Bártková / Markéta Imlaufová / Lucie Kubičová /

Johana Kozová / Marie Potůčková / Jan Liďák / Tereza Fialová / Amalie Blažková

Vznik této účelové publikace byl podpořen z projektu Rozvoj psychologických věd
na Univerzitě Karlově v intervenční a preventivně léčebné teorii a praxi, Progres Q 06.

Konference je akreditována u České asociace adiktologů pod **ČAA/KK/010/2018**

AUTOR / HRICOVÁ Lucia | BAČÍKOVÁ Mária | OROSOVÁ Olga

Katedra pedagogickej psychológie a psychológie zdravia, Filozofická fakulta,
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Slovenská republika

Školské programy prevencie v kontexte Seba-determinačnej teórie

KLÚČOVÉ SLOVÁ: Seba-determinačná teória | dysfunkčné stravovanie | školské programy prevencie

Východiská: Zistenia predošlých výskumov poukazujú na dôležitosť konceptu Seba-determinačnej teórie (SDT) v školských programoch prevencie, podpory zdravia. Existuje však málo informácií o problematike prevencie dysfunkčného stravovania (DS) s ohľadom na vývinové obdobie skorej adolescencie, ktoré býva označované ako kritické v rozvoji nespokojnosti s telom (NT) a diagnózy porúch príjmu potravy.

Cieľ: Cieľom tejto práce je podporiť kvalitu školských programov prevencie poznatkami založenými na aplikovaní rámca SDT v zmysle frustrácie základných psychologických potrieb (kompetencie – FKOM, autonómie – FAUT a vzťahovosti) a roly NT na vysvetlení indikátora DS – túžba po šťihlosti (TS) medzi školákmi.

Výsledky: Výskumnú vzorku tvorilo 581 školákov z celého Slovenska (48,9% dievčat, Mvek = 12,5, SD = 0,59). Finálny model viacnásobnej lineárnej regresie vysvetľuje 22,5% variancie TS po kontrole rodu prostredníctvom pozitívne asociovaných premenných: NT ($\beta = 0,35$, $p < .001$), FKOM ($\beta = 0,11$, $p < .05$) a FAUT ($\beta = 0,11$, $p < .05$).

Záver: Ako ukazujú výsledky, v prevencii a podpore zdravia je dôležité zamerať sa na nespokojnosť s telom ako faktor najsilnejšie vysvetľujúci túžbu po šťihlosti. Dôležitú úlohu zastáva aj frustrácia potrieb kompetencie a autonómie.

PODPORENÉ: APVV-15-0662, APVV-0253-11, VEGA 1/0623/17.

AUTOR /

HRICZ Miroslav | VOŽECHOVÁ Klára | RŮŽIČKOVÁ Linda | HAČECKÁ Monika

Prevalis, z. s., Pod Klamovkou 1268/3, 150 00 Praha 5

Program selektívni primární prevence Prevalis, z. s.

Program selektívni primární prevence Prevalis, z. s. je postaven na aktivním zapojení účastníků, využívá vícero strategií. Jeho cílem je předcházení, zmírnění či zastavení rozvoje rizikového chování se zaměřením na konkrétní rizikového chování. Aktivity realizované v rámci programu podporují osobnostní rozvoj žáků (jako například posilování zdravého sebevědomí, vnímání vlastních emocí, práce s napětím) a získání znalostí a nácvik dovedností potřebných pro osvojení žádoucích komunikačních návyků, schopnost odolávat manipulaci apod. Dále program podněcuje ke zdravému způsobu života a nabízí pozitivní alternativy pro trávení volného času ve prospěch řešení aktuálního problému. Program indikované primární prevence je určen jednotlivcům, kteří se chovají rizikově. Velký důraz je kladen na pravidla pro komunikaci a spolupráci (nejen během programu). Je zaměřen především na rozvoj komunikačních a sociálních dovedností žáků, na rozhodovací schopnosti, zvládání úzkosti a stresu a na nácvik odolat tlaku. Poster představí nabídku organizace Prevalis, z. s.

AUT

ORC

Kat

zdr

Vzd

Vých

stáva

tov, kt

úrovň

cie už

(PUN/

vencie

vplyvu

je urč

úrovni

denia

Tretia

a lekt

Výsle

2017/

i magi

pín. Vý

metód

reflekt

AUTC

Kate

Pavli

Anai

Vých

tívnych

užívan

telia za

v trpez

a pruž

schopn

predsta

poklad

nej na

a rozvíj

AUTOR / KULANOVÁ Marta | ŠTEFAŇÁKOVÁ Marcela |
OROSOVÁ Oľga | HRICOVÁ Lucia

Katedra pedagogickej psychológie a psychológie
zdravia, FF UPJŠ, Moyzesova 9, 040 01 Košice, SR

Vzdelávanie v prevencii medzi vysokoškolákmi

Východiská a cieľ: Budúcim učiteľom sa na FF UPJŠ dostáva osobitého vzdelania v prevencii ponukou predmetov, ktoré sú kategorizovateľné do troch úrovní. Najnižšou úrovňou je absolvovanie programu univerzálnej prevencie užívania návykových látok medzi vysokoškolákmi (PUNAV), ktorý implementuje tri základné stratégie prevencie – šírenie informácií, nácvik odolávania sociálnemu vplyvu a rozvoj sociálnych kompetencií. Druhá úroveň je určená budúcim učiteľom, ktorí po absolvovaní prvej úrovne majú možnosť absolvovať prípravu v oblasti vedenia – lektorovania programov univerzálnej prevencie. Tretia úroveň je určená budúcim učiteľom psychológie a lektorom školských preventívnych aktivít.

Výsledky a záver: PUNAV-u sa v akademickom roku 2017/18 zúčastnilo vyše 180 študentov bakalárskeho i magisterského stupňa, ktorí vytvorili 7 výcvikových skupín. Výcviky sa realizovali intenzívnou aj blokovou formou metódami aplikovanej sociálnej psychológie. Príspevok reflektuje prvotné zistenia týkajúce sa výsledkov PUNAV.

AUTOR /
MYŠKOVÁ Lucie | NEVORALOVÁ Monika |
TŮMOVÁ Kateřina | ORLÍKOVÁ Barbora

Národní ústav pro vzdělávání

Aktivity Národního ústavu pro vzdělávání v oblasti prevence rizikového chování

Cílem posteru je představit aktuální aktivity Oddělení pro ústavní a ochrannou výchovu a prevenci rizikového chování Národního ústavu pro vzdělávání v oblasti školské prevence rizikového chování. V rámci své činnosti realizujeme výzkumy a šetření, podílíme se na tvorbě legislativních, koncepčních a metodických dokumentů, podílíme se na metodické podpoře pracovníků v primární prevenci a nabízíme vzdělávání. Mezi nejdůležitější témata realizovaná v roce 2018 patří revize Standardů odborné způsobilosti poskytovatelů programů školské PPRCH, rozvoj on-line systému výkaznictví preventivních aktivit škol a aktualizace dalších příloh Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže.

AUTOR / ŠTEFAŇÁKOVÁ Marcela | JANOVSÁ Anna | GAJDOŠOVÁ Beata | OROSOVÁ Oľga

Katedra psychológie, Filozofická fakulta, Univerzita
Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Moyzesova 9, 040 01 Košice

Analýza výsledkov sebareflexie lektorov školského programu prevencie

Východiská: Špecifiká lektorov intervencie sú dôležitým komponentom posudzovania fidelity preventívnych programov. **Cieľ:** Analyzovať výsledky sebareflexie lektorov školského programu prevencie užívania návykových látok získané aplikáciou SWOT analýzy. **Výsledky:** Analýza sumarizuje, že učitelia za najsilnejší intrapersonálny faktor považujú schopnosť komunikovať. Ich silné stránky spočívajú v trpezlivosti pri práci so žiakmi a zodpovednom prístupe k prevencii, čo im umožňuje motivovať žiakov a pružne reagovať na situácie v skupine. Z interpersonálnych faktorov vyzdvihujú svoje organizačné schopnosti. Ich slabosťou je nerozhodnosť pri výbere preventívnej aktivity. Najväčšie ohrozenie pre nich predstavuje nezáujem žiakov. **Záver:** Účasť lektorov na vzdelávaní v oblasti školskej prevencie je predpokladom pre efektívnu realizáciu prevencie. Výsledky podporujú dôležitosť prípravy lektorov založenej na implementácii metód aplikovanej sociálnej psychológie, ktoré podporujú sebaopoznanie lektorov a rozvíjajú ich spôsobilosti v práci so školskou triedou pri dosahovaní cieľov programov prevencie.